

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial Library
City

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA,
CANADA

CORNER PRITCHARD AVE
& MCGREGOR ST.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday

РІК III.

4. 85.

СУБОТА, 22. ЖОВТНЯ 1921.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, OCTOBER, 22-nd, 1921.

No. 85.

VOL. III.

Новинки.

Лойд Джордж каже, що положене в Англії є найгірше від часу наполеонських воєн.

ЛОНДОН, 19. жовтня. — Положене в Англії відносно торговлі і безробіття є гірше, як колись було в часі від закінчення наполеонських воєн, казав міністр прем'єр Лойд Джордж в парламенті, говорячи про становище правительств супроти цих двох справ.

Під теперішній час, сказав він, 1,750,000 осіб знаходиться без заняття, з того 17 проц. в металевій промислі, де є найбільше безробіття.

Він заявив, що причини такого положення можуть бути зібрані в одне слово — війна.

В Зауочених Державах вийде на страйк 2,000,000 залізничників.

ШКАГО, 16. жовтня. — Поверх пів мільйона залізничних робітників отримали вчора розпорядок розпочати дня 30. жовтня на залізничних дорогах страйк. Інші юні залізничники, що числять около півтора мільйона членів, видали в тім самім часі заяву, що вони роблять приготування, щоб також вийти на страйк, який таким робом став би страйком генеральним. Після тої програми, як заявляють юніні провідники, страйк був би повним від 2. листопада.

Час визначений на розпочаття страйку є 6-та година рано в день 30. жовтня, за винятком одної залізничної лінії в Тексасі, де робітники є уповноважені розпочати страйк дня 22. жовтня.

Залізничні лінії, належачі до першої групи, на котрих робітники мають розпочати страйк, переходять через або дотикають 42 зі 48 штатів.

Почтові потреби мають також бути стримані.

Страйк азіат проголошений після голосування, під час котрого члени різних залізничних організацій величезною більшістю голосували за страйком проти 12-процентної знижки платі, проголошеної правительством залізничною радою, а також після проголошення залізничними компаніями, що вони будуть даліше обтратити платню.

Край зівстав поділений на чотири групи, котрі мають виходити на страйк одна по другій що 24 години.

Компанії знижують даліше платню і проголошують локаут.

ШКАГО, 15. жовтня. — В той час, коли залізничники приготувалися до викликання в день 30. жовтня генерального залізничного страйку, представники залізничних компаній мають свою конференцію, на котрій ухвалено нову знижку платі залізничним робітникам, яка внісуть 10 проц.

Відповідно на залізничний страйк, що має розпочати ся доперва за два тижні, і без проволочний локаут зі сторони залізничних компаній.

"Свобода слова".

В Варшаві сконфісковано 4 і 5 число варшавського тижневика: "Walka Robotnicza".

Польське правительство розв'язує радикальні юні.

БЕРЛІН, 15. жовтня. — Останні вісті з Варшави доносять, що польське правительство рішило розв'язати всі радикальні юні в Польщі.

В рядях польських робітників дається завважити щораз більше ворожий настрої супроти правительства. Комуністична пропаганда поширюється успішно.

В околиці Познаня розпочав ся загальний страйк земельних робітників.

При виборах до каси хорих в Домброві, опередку найбільших копальні вугля в Польщі, віднесли перемогу комуністи. В заряд товариства увійшло 37 комуністів і 12 соціалістів. З інших партій не вибрано ні одного.

Урядова часопись польського правительства оголосила повний зміст військового договору, заключеного між Польщею і Румунією проти большевиків.

Каже, що в переговорах з большевиками Польща потерпіла невдачу.

БЕРЛІН, 15. жовтня. — Орган польських соціалістів "Робітник" заявляє, що нова угода між польським і совітським правительствами, підписана перед тижнем у Варшаві, є поражкою для польського правительства.

Польське правительство не то, що нічого не зискало в останніх переговорах, але й було це приневолене зробити значні уступки в користь большевиків. Крім сего польське правительство зобов'язало ся видалити негайно з границь Польщі генералів Савінкова, Петлюру, Балаховича і 11 інших провідників російської, української та білоруської контрреволюції.

"Робітник" ставить до польського правительства вимогу, щоб воно ув'язняло ген. Балаховича і покарало його за погроми, яких він допустив ся, будучи на чолі ватаги бандітів.

Червоний прапор на совітським посольстві у Варшаві.

ВАРШАВА, 15. жовтня. — На будинку, в якому міститься посольство Совітської Росії, повіяв червоний прапор Р. С. Ф. С. Р.

Російському совітському посольству вповні признано всі права дипломатичного посольства.

До недавня польське правительство не хотіло дати дозволу російським місцям (торгівельній і репатріаційній) уживати червоного прапора, відмовляючи їм дипломатичних привілеїв.

Англії карують індійських повстанців.

ЛОНДОН, 11. жовтня. — Депеша агенції Райтера доносить сьогодні зі Сімлі в Індії, що індійські суди поступають дуже строго з повстанцями з племені Моллагія.

Висілим карним судам передано звин 800 повстанців: 1,634 засуджено на два роки в'язниці, а 376 на речниці від двох місяців до дванадцять місяців. З арештованих досі звільнено лише дев'ять.

Представник Радянської України в Берліні.

Представник Радянської України при російсько-українській репатріаційній делегації в Варшаві Калужний відїхав до Берліна як заступник уповноваженого України в Берліні. Його місце в Варшаві заняв Микола Христовий.

Американські краї вислали голодуючим в Росії 60,000 бушлів пшениці.

НЮ ЙОРК, 14. жовтня. — Вчора відїхав до Совітської Росії корабель "Маркус" з першою допомогою, зібраною краєвою юнією "Амалгамейтд Клотінг Воркерс оф Америка". Транспорт складається з 60,000 бушлів пшениці, вагону згущеного молока і дещо одягу. Слідуючий транспорт буде висланий в протягу кількох днів.

Дотепер члени юні зложили вже поперх \$150,000 на допомогу голодуючим в Росії; з того члени в Нью Йорку зложили \$40,000, в Шикаго — \$60,000, в Рочестері \$10,000 і т. д. Предсідатель юні Сидней Гілман перебуває в Сов. Росії.

Позичка в робітничих мала би внісати 100 мільонів.

РИГА, 13. жовтня. — Агенція Роста доносить, що запропонована міжнародна робітничо-позичка для Росії буде внісати \$100,000,000. Для позички виробили в Москві російські професіональні союзи і один представник італійських комуністів.

Не час посылати комісію до Росії, — каже Красін.

ПАРИЖ, 12. жовтня. — Москва має намір відкинути пропозицію міжнародної головної комісії, яку поставлено миттєвого тижня в Брюсселі до того, щоб надати кредитів совітському правительству заграничними своїми державами під усім, що Совіти признають довги попереднього режиму. В заяві, яка буде поміщена завтра в тижневих комуністичних часописах, Юрій Красін, совітський комісар торговлі, говорить, що бруксельську резолюцію сформовано тому, бо її автори знали, що вона не буде прийнята, і каже:

"Дарма прислати комісію для розслідування відносин в Приволжя в листопаді і грудні. Положене є відоме всім дуже добре. Пропонувано також вислати кількох експертів до Москви для співробітництва з Гербертом Гувером, Совітами, д-ром Нансеном і Квейбрамом. І ми радо прийняли б їх, але нащо властиво посылати банду політичних туристів, як народ гине з браку хліба?"

Красін висказує також здивування, що британські представники пропонують, аби большевики признавали старі російські довги, тоді як англійсько-російський торговельний договір постановляє, що та справа має бути відложена до часу заключення політичного договору між Росією і Великою Британією.

Латиська поліція сконфіскувала фонд голодуючих.

Рижські газети доносять, що концерт Шалліна в Ридзі приніс 200 тисяч рублів чистого доходу. Весь сей дохід повинен був піти до розпорядження латиського комуністичного комітету поміч го-

лодуючим в Росії. Однак латиська поліція сконфіскувала сю збірку і зажадала передачі грошей латиському Червоному Хрестові.

До Росії прибув перший транспорт нових локотивів.

РИГА, 14. жовтня. — Бездротна телеграма "Рости" доносить, що вчора прибув з Німеччини до Петрограду перший транспорт нових локотивів. Разом з транспортом прибули також німецькі робітники і інженери, що складають локотивів.

Максим Горький в Берліні.

Берлінський "Голос Росії" доносить, що 28. вересня приїхав до Берліна Максим Горький. В Німеччині Горький перебуває кілька тижнів, а відтак вїде в Америку.

Також Луначарський і Красін.

До Берліна прибули Красін і Луначарський, представники совітського уряду Росії.

Демонстрували перед американською амбасадю в Римі.

РИМ, 12. жовтня. — Товпа анархістів перебувала відбутися сьогодні масові протестаційні збори перед тунельною американською амбасадю і кинула в будинок манифести з протестом проти засуду на Італійців Нікольо Сакко і Бартольомео Ванцетті, які мають згинуть на електричній кріслі в стейті Мессечосетте за убійство. Поліція не допустила до демонстрації і арештувала бо-гатових анархістів.

Італійські влади будуть здавати рішучо всякі виступи проти акції американського суду.

Дебс не приймає усіх помилювань.

ВАШІНГТОН, 12. жовтня. — Кореспондент часопису "Нью Йорк Трибун" дізнав ся тут сьогодні з авторитетних жерел про усилля, на яких федеральне правительство згодило ся випустити Юджина В. Дебса з тюрми.

Ті усилля предложено Дебсові тоді, як він був у Вашингтоні на конференції з генеральним прокуратором. Дебс ідзид тоді з тюрми до Вашингтону без сторожі, давши слово, що не буде утікати і верне назад до тюрми.

Тоді предложено Дебсові писемну заяву, в якій сказано, що він буде звільнений від дальшої кари, як дасть слово честі, що до кінця свого життя буде повдержувати ся від всякої участі в соціалістичній пропаганді в Америці. Дебсові сказано, що йому повірять на слово, і що навіть не потребує підписувати нічого. Дебс не сказав нічого на сю пропозицію і вернув до тюрми з копією предложених йому усилій. В департаменті справедливости сподівали ся, що незабаром дїстануть відповідь від Дебса, але відповіді нема і урядники заключають з того, що Дебс не хоче купувати собі свободи таким зобов'язанем, якого домагають ся від нього.

Викрите комуністичної організації в Ридзі.

РИГА, 22. вересня. — В Ридзі викрито велику комуністичну організацію. Найдену прокламації і иншу нелегальну літературу. Арештовано

покищо 20 осіб, в тім числі одинадцять жінок курсанток рижського пролетарського університету.

Жіночі демонстрації у Відні проти дорожнечі.

ВІДЕНЬ, 15. жовтня. — Вчора відбули ся масові віча віденських жінок в справі заперотестованя проти змагуючої ся дорожнечі споживчих средств і інших житєвих нечестностей. На вічах сїдло було велике обурення проти правительства і спекулянтів. Давали ся часто чуті оклики "Проч з правительством", "На ліхтарню зі спекулянтами" і т. п.

По вічу жіночі уладили демонстраційний похід головними вулицями міста і удали ся під будинок парламенту. Перший парламент відбуло ся масове віче, на яким представлено, що відносини стали невинніми та що дітям прийдеть ся вмирати з голоду. Деякі міністри старали ся успокоїти жінок, але без успіху.

Недавно прибули відділи поліції, добуваючи між зібраними багато комуністичних елементів і силою розігнали товпу зі страху перед вибухом заворушення.

Недавно прийшло дійсно до заворушення, коли віденські жіночі кинули ся на склепи спекулянтів, які ждали за товар значно підвищені ціни. Остаточо-поліції вдало ся привернути порядок.

Положене з кожним днем стає гіршіше, бо ціни постійно ідуть в гору.

Конференція чехословацьких профсоюзів.

В Празі відбула ся 8. вересня конференція представників професіональних організацій Чехословацьких при участі 159 делегатів, які заступали 37 професіональних союзів. На конференції виголошено реферати про робітничі ради (референт секр. Таерле), про господарську кризу та підмоги для безробітних (референт Гамад). З резолюцій слід підчеркнути домагане заключення угоди з Совітською Росією, що може мати велике значення на господарське жите Чехословацьких.

В Болгарії судять воєнних преступників.

СОФІЯ, Болгарія, 12. жовтня. — В однім з тунельних театрів розпочала ся сьогодні розправа проти Болгарів, оскаржених о воєнні злочини. Судова зала, на яку переїняно театр, заповнилася ся шість публікою. Між обжалованими є десять бувших членів кабінету і трох генералів. Вони є оскаржені о державну зраду на рік Німеччини і о рострату державних фондів. Прокуратор домагаєт ся кари смерті для більшости підсудних.

Як свідків покликано державних мужів і дипломатів в числі 190 осіб. Судії, які є вибрані народом, є самі прості селяни. Вони засїдають в суді у своїх селянських народних одягах.

ДО ПЕРЕДПЛАТНИКІВ.

Товариші! Коли зміняете своє місце побуту, подавайте завісди свою стару і нову адресу. Сим заощадите багато часу для адміністратора і скорше дістанете часопись на нову адресу.

МІСЯЦЬ ЛИСТОПАД ДЛЯ "УКР. РОБ. ВІСТІЙ!"

ТОВАРИШІ РОБІТНИКИ! ПОСВЯТІТЬ ВЕСЬ СВІЙ СВОБІДНИЙ ЧАС В МІСЯЦІ ЛИСТОПАДІ ДЛЯ "УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ВІСТІЙ!"

Віддїлам, товариствам і поодиноким членам Товариства Укр. Робітничий Дім а також всім передплатникам і читачам "Українських Робітничих Вістей", пропонуємо салдуючу програму для успішного переведення в місяці листопаді кампанії за збиранням передплати і пресового фонду для "Українських Робітничих Вістей":

- 1) В кожнім відділі і товаристві У. Р. Д. сформуйте спеціальний комітет, який має перевести цілу кампанію в місяці листопаді;
- 2) Вибірьте колекторів для збирання передплати і пресового фонду;
- 3) Відіграйте ряд представлень в місяці листопаді в користь "Укр. Робітничих Вістей";
- 4) Устроюйте концерти і мітінги, на котрих збирайте передплату і пресовий фонд;
- 5) Продавайте в місяці листопаді літературу виданя "Укр. Роб. Вістей";
- 6) Устроюйте забави і розігривки в користь "Укр. Робітничих Вістей";
- 7) Постарайте ся приєднати в місяці листопаді для "Укр. Робітничих Вістей" як найбільше нових передплатників;
- 8) Подбайте, щоби в місяці листопаді не встала в вашій місцевості ні одна залегла передплата;
- 9) Поодинокі члени Товариства У. Р. Д. і передплатники та читачі "Укр. Роб. Вістей" на колонії, на фермах, в кенпах, як майнерських, так і лісових — нехай займають ся в місяці листопаді збиранням передплати і пресового фонду;
- 10) Кожний старий передплатник "Укр. Роб. Вістей" нехай поставить собі за обов'язок приєднати в листопаді для "Укр. Роб. Вістей" нового передплатника.

Товариші! До всіх відділів і товариств У. Р. Д. будуть вислані на днів лїсти для збирання передплати і пресового фонду на "Укр. Роб. Вісти". Товариші передплатники з колоній і з тих місцевостей, де нема згаданих в горі організацій, нехай сейчас напишуть до редакції "У. Р. В." за тими лїстами, а їх сейчас їм вишлеть ся. Замовляйте також в редакції "Укр. Роб. Вістей" як найбільше літературу виданя "У. Р. В." для розпродажі в місяці листопаді.

Товариші! Успіх нашої пролетарської боротьби залежить від нашої свідомості і організованості; свідомість і організованість залежать від дійсної робітничої літератури і преси; існуванє такої літератури і преси — залежить від нас самих.

Тому в місяці листопаді спішіть всі солідарно на поміч "Українським Робітничим Вістям!"

Товариші фермери! Подайте і ви разом з робітниками свою поміч в місяці листопаді для "Укр. Роб. Вістей!"

Товариші робітники і фермери!

Нехай місяць листопад буде не тільки місяцем помічі "Укр. Роб. Вістям", але і місяцем закріплення між робітниками і фермерами солідарності, яка буде запорукою вашої спільної побди в боротьбі з експлуатацією!

Нехай живе свідомість і солідарність всіх працюючих!

Нехай живуть "Українські Робітничі Вісти!"

(Ті товариства, що еще не отримали двох послідних драм, виданих "Українськими Робітничими Вістями", а хотім-б відіграти їх в місяці листопаді в користь "Укр. Роб. Вістей", нехай негайно напишуть за ними до редакції "У. Р. В.")

Від Драм. Співацького Кружка Укр. Робітничого Дому в Вінніпегу.

Драм. Співацький Кружок Укр. Роб. Дому в Вінніпегу приготував на суботу, дня 29-го жовтня, відому драму І. Тогобочного п. н.: "Жидівка Вихрестка".

Рівнож пригадуєт ся укр. робітникам в Вінніпегу, що в суботу, дня 5-го листопада, Кружок відіграє пораз пер-

ший на укр. сцені дві пролетарські драми: "Мандрівник" і "Ми і Вони".

Модерна пєса Пахаревського п. н.: "Нехай живе жите!" зіслата відложена до вистави на салдуючий місяць.

На загляданє домагане великі драматичні вистави з минулого сезону: "Хуртовина" і "Лихолїте", будуть повторені при кінці листопада і з початком грудня. Заряд.

МІТІНГИ, КОНЦЕРТИ І ПРЕДСТАВЛЕННЯ

ПЕРШИЙ РАЗ В ВІННІПЕГУ!

ВІДДІЛ УКР. РОБІТНИЧОГО ДОМУ В ІСТ КИЛДОНАН

— відіграє

В СУБОТУ, 22. ЖОВТНЯ, В УКР. РОБ. ДОМІ

надзвичайно інтересну драмо-трагедію в 5-ох діях п. н.:

"В КІГТЯХ РОЗПУСТИ"

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8-Я ВЕЧЕРОМ.

Ціни місць: 50, 35 і 25 центів.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n. 107, Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00 Telephone: St. John 1465.

UKRAЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

журнал для робочого люду — виходить два рази на тиждень: В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видав. Товариство "Українських Робітничих Вістей" Передплата на рік \$4.00 Адреса:—

UKRAINIAN LABOR NEWS 107, Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

РЕДАКТОР В РОЛІ ДОНОЩИКА.

Читачі "Українських Робітничих Вістей" мали нагоду зауважити, що ми ніколи не пишемо нічого про газету "Канадський Фармер", згідно не відповідаємо ніколи на поміщені в тій газеті ідіотства, звернені на адресу "Українських Робітничих Вістей", або і взагалі українських робітників в Канаді.

Знова декотрі читачі нашої газети дивують ся, чому ми так поступимо у відношенні до "Канад. Фармера" і запитують нас, що за причина сему.

Дійсно, воно багатьма читачами виглядає, що ми до сего часу збували мовчанкою всі архіглупости, виписувані на нас в "Кан. Фармері".

Причиною такого нашого відношення до "К. Ф." є ніщо інше, лише глупота і хуліганство редактора тої газети. Лише се!

Бо коли інші українські чорносотенні газети виступають проти нас і виписують на нас та на весь революційний робітничий рух взагалі нестерпні річі, то встаети вони бо-дай старіють ся говорити річово про справу, яку порушують.

Тимчасом сего не можна побачити в "К. Ф." Редактор тої газети потрафити в "серйозній" статі або новинці подати таку сарказму, підправлену ще неміло чорносотенно-хуліганським содом, яку стидалася би помістити шануюча себе гумористична газета.

Прим. той редактор помістив був свого часу звичайну серйозну новинку про те, кілька було в Вінніпегу за рік кримінальних переступств після рекордів поліції — і затитував ту новинку: "Кілько є в Вінніпегу большевиків?"

Та поробив всіх тих переступників большевиками... Чи є ще де на світі такий другий дурний редактор, щоби спроміг ся на таку глупість — ми не думаємо.

Або іншим разом він подав новинку, що в Вінніпегу уродило ся за рік чи за місяць тільки а тільки дитин — і між ними не було ані одного Лейби Троцького!.. Чи може таке написати людина, що має всі клепки в голові — ми також не думаємо.

Се, бачите, не є ані закид проти большевиків, ані навіть жарт з большевизму чи Льва Троцького. Се лише бездумна глупота ідіота-редактора, злучена з хуліганством і крайною ненавистю до соціалізму та всего, що робітниче.

Таких і подібних премудростей в "К. Ф." є повно, а многи з них звернені на адресу "У. Р. В." І ось маючи до діла з таким крайнім ідіотом і хуліганом, котрий на жаль може бути в Канаді редактором української газети (видавничої, що правда, не якоюсь організацією, або бодай групою людей даного напрямку, лише одним чесним бізнесменом для своєї особистої користі), — ми ігнорували всю необхідну писанину того редактора, бачучи, що нема з ким говорити.

Та помімо всего висше сказаного, ми заговорили нині про "Канадського Фармера", згідно про його редактора. Що за причина сему?

Заговорили ми не тому, щоби полемізувати з тим редактором, але щоби показати перед світом, на які низькі і підлі вчинки він спроможний.

Річ ось в чім. Згадана газета "Канадський Фармер", яка є власністю і приватним органом чеського бізнесмена в Вінніпегу п. Дочечка, помістила в числі з 13. жовтня с. р. передовицю п. н. "Час вже положили ім кінець", закінчене котрої звернене проти "Українських Робітничих Вістей".

Ми збуваємо цікавою мовчанкою більше як чотири п'ять статі, де пророкують ся "упадок" большевизму в Росії, бо-ж з такими людьми, як редактор "К. Ф." не можна в газеті полемізувати. Скажемо тут хіба лише те, що редактор "К. Ф." "вадлив" большевиків в Росії таки від першого дня, як вони прийшли там до влади.

Чотири роки вже доходить, як той чорносотенний редактор виписує ті самі глупости — і се нікому, а особливо большевикам, не пошкодило ані на макове зерно.

Також нам ні зможно ні горічо від того, що чорний на душі а біденький на умі ред. "К. Ф." називає нас "малоконтентами", "жидівсько-московфільськими підтирачачами", "відпадками суспільности". Знаємо від кого чуємо, тому й не дивуємо ся. Се ми й попередню чули і не звертали на се ніколи найменшої уваги.

Чого іншого можна вимагати від такого осбняка, як редактор "К. Ф." Але за те треба вже звернути увагу на ті слова біденького ред. "К. Ф.", де він говорить, що люди при "У. Р. В." "старають ся всіма силами вмовити в малоосвічених людей" се та те. Се — то нам вже з приємністю читати. Бо чоловік, котрий вже цілі роки є редактором газети і не потрафити навіть до ладу речення записати, ані не знає навіть такої дрібниці, як де дати протину в своїй писанині, а в той час говорить про "малоосвічених людей", — то се ей богу потішає!

Також треба вже бути не лише підляком, але і скінченим дурнем, щоби написати, що в наслідок писаня в нашій газеті "велике число наших молодих людей віддало ся картярству, гемблярству а там і рабівництву, старші віком люди, переняті большевицькою дурійкою, терплять голод та холод".

Аджеж кожний при здоровій голові чоловік знає, що ті, що займають ся картярством, гемблярством та рабівництвом, не читають ніякої газети, а не то вже робітничих, політичних. Що найбільше, то вони хіба се читають в англійських капіталістичних газетах "Daily session", криміналістику, "base ball" іт. п., а в "К. Ф." — оголошення ворожок та пошукування за дівчататами, але ніколи не "У. Р. В." Також слабенький на мізок ред. "К. Ф." хай би сказав, чи "велике число наших молодих людей віддало ся картярству, гемблярству а там і рабівництву" аж тоді, як повивали ся "Українські Робітничі Вісті"? Чи не було того всего між "нашими людьми" в Канаді з 4, 5 а то й 10 літ тому назад? Аджеж "Українські Робітничі Вісті" виходить щойно 3-ній рік! Дійсно треба бути без одної клепки в голові, щоби таке написати!

Також "старші віком люди", "що терплять голод та холод", хай будуть відчені ред. "К. Ф.", що він відкрив причину їх хліб, яка заключається в тім, що вони "переняті большевицькою дурійкою". Се також вершок ідіотства! Не знають лише, хто винен за те, що в Злучених Державах, Англії, Італії, Німеччині і по цілм світі міліони "старших віком людей" терплять голод та холод, а в Англії то вони се раз-у-раз роблять масові демонстрації і поліція мусить зводити з ними

формальні бої? Чи всі ті "старші віком люди", яких числять на міліони, також читають "Українські Робітничі Вісті" і є "переняті большевицькою дурійкою" — тай тому "терплять голод та холод"? Треба бути редактором "К. Ф.", щоби таке написати.

Але коли про ту всю принагідно згадану писанину можна говорити зі сміхом і з пожелуванням до особи редактора "К. Ф.", то не можна так само віднести ся до отих сів, поміщених на самім кінці згаданої вже передовиці в "К. Ф.":

"Взагалі сі жидівсько-кацапські лакеї з Роб. Вістей вносять серед наших спокійних, добросердечних, чесних та льояльних людей цілковиту деморалізацію, підбурюють їх проти теперішніх властей... Шо така робота тих червоних когутів є небажана і дуже шкідлива для краю се яснє".

Повисші слова, се вже не лише хуліганська поддість і дурочі чорносотенного редактора "Канадського Фармера", але і явний поліційний донос. Бо чим іншим є слова: "вносять серед наших спокійних, добросердечних, чесних та льояльних людей цілковиту деморалізацію, підбурюють їх проти теперішніх властей"? Чим іншим є слова: "така робота тих червоних когутів є небажана і дуже шкідлива для краю?" Се-ж прямий донос до поліції, се прямий закид властей до репресій! На таку отверту поліцейську службу не пустила ся доте-пер ні одна українська газета в Канаді і Злуч. Державах, яко-го-б вона не була політичного напрямку.

І тому ми питаємо сей ганебний, доте-пер нечуваній в Канаді ані в Злучених Державах виступ "Канадського Фармера", та звертаємо на него увагу всіх українських робітників і фармерів в Канаді. Знайте, товариші, кого ви маєте в особі редактора "Кан. Фармера". Запам'ятайте собі його писанину раз на завжди.

Ми знаємо, що підчас минулої війни многи українських робітників і фармерів в Канаді сиділи по концтраційних таборах на донос таки "своих" донощиків, що не хотіли зватися ся до ніякої чинної праці і таким способом заробляли собі на жите. Але ми ніколи не припускали, щоб ред. "К. Ф." відважив ся явно виступити з доносом на "Укр. Робітничі Вісті". Тепер вже будемо знати, з ким маємо до діла на случай успішного доносів "К. Ф." і ми відлячі редакторів "К. Ф.", що він бодай показав себе явно, ким він в дійсности є.

Недавно були відгородити вісти зі старого краю, що в Чернівцях в Буквині заборонено робітничу газету "Робітничі" і арештовано її редактора на донос таки своїх інтелігентів "патріотів". Також розвазано там академічне товариство та арештовано українських студентів університету — знова таки на донос своїх "народних діячів".

Тепер бачимо, що і наша Канада не остала позаді. Редактор "найстаршої української газети" в Канаді починає явно робити донос на "Укр. Роб. Вісти". Сей факт стане на завжди в історії української заморської еміграції і українські робітники і фармери в Канаді ніколи його не забудуть.

Хай же-ж редактор "К. Ф." дальше пописуєть ся не лише своєю, як на редактора нечуваною глупотою та крайнім хуліганством, як се він робив доте-пер, але і найновіщим своїм винаходом — доносами. Се все, на що він може спромочити ся.

КОТРИМ КІНЦЕМ НЕ ОБЕРНЕ, ТО ВСЕ ПРОТИ СЕБЕ

Аж тепер шляк трафить "комуністичних дурисівтів" з "Українських Робітничих Вістей"!

Чому? Бо петлюрівський Юпітер з "Українського Голосу" вже "не на шутку расерчал".

Звернув вже з мانیвці та так і пре "напрощесть". Бідний, маленький Юпітер! Ти сердиш ся? Се є ознакою, що тебе бють не тільки в "громадянську", але і в саме тімя.

А тимбільше дошкулую редактора "Укр. Голосу", що "Українські Робітничі Вісті" бють його всі "доводи" про "запропане большевиками Галичини" власним таки петлюрівським та петрушевським кієм.

Ми не є фізіологами, тому не будемо тут детально розбирати, від якого сотворія походить редактор "Укр. Голосу" — від біблійного Хама, чи від боєврий Малуши... Судячи по його останній писанині, він своїм похідженням скорше опрадує теорію Дарвіна про походжене людини від мавпи. Хамські прикмети, як видно, він набув вже підчас своєї діяльности на петлюрівській ниві, іспит зрілости з яких він їздив здавати аж до Тарнова.

Після розмованя редактора "Укр. Голосу", першим доказом того, що "большевики продали Польщі Галичину", є се, що "Українські Робітничі Вісті" "шість тижнів мовчали".

А дальше? — Заговорили! Дуже добре було, як може бути, бо тоді не треба було відповідати... Було більше спокійного часу, можна було перейти ся до "приличного готелю" в справі виборчої "дипломатії" і дістати еше одного конячка в "громадянську".

Що не кажи, а вже як до чого чоловік привикне то до того його й тягне.

Нарешті "Укр. Роб. Вісти" заговорили. Треба відповідати. Але як? Де взяти "аргументів"?

Переглянувши старанно статтю в "Укр. Роб. Вістях" з 12. жовтня п. н. "Як Петлюра продав Польщі Галичину", редактор "Укр. Голосу" побачив, що всі наведені там факти взяті з самих таки патріотичних газет. Взяті з тих самих газет, з яких "Укр. Голосу" передрукуює тепер статті і уважає їх авторитетними. Значить, дошкулуючо бе другий кінець власного кія.

Ану, чи я не вту той самої — подумав милій протасток з "Укр. Голосу" і почав переглядати старі числа "Укр. Роб. Вістей".

Нема нічого "відповідного". Не падай на душі, підкажу йому внутрішній голос шедрінського ліберала... Если не можеш наступити на горо не зразу, то ділай "по возможности".

Що-ж, як "по возможности" то "по возможности", аби було "примітально" к подальшій. Бо чейже інакше не можна назвати приписуване "Укр. Роб. Вістям" того, чого вони від себе не писали.

Але добре яниці хоч кийшечок...

І редактор "Укр. Голосу" наводив новинку з "Укр. Роб. Вістей" з 17. липня 1920 р. про конференцію альянських прем'єрів в Спа, в котрій говорив ся:

"Лойд Джордж заявив, що з огляду на заключену недавню угоду з большевицьким правительством, він не може дати Полякам більше, як дипломатичну пораду. Прем'єр Мілеран відповів на просьбу польського прем'єра, що з тої самої причини Франція не може піти дальше, як Англія".

Дуже небезпечне оте "по возможности". Та і малоповне не завжди дається.

Насамперед, що се говорили не "Українські Робітничі Вісти" а Лойд Джордж і Мілеран, що вони "не можуть дати Полякам більше, як дипломатичну пораду". "Укр. Роб. Вісти" лише передрукували се, як телеграфічну новинку. А безоружний редактор хапает ся за се, як потопачий за стеблинку і кричить, що

"Польща в літі 1920 р. була опущена цілм вже світом і не діставала проти Совітської Росії помічі ні від кого". ("Укр. Гол." з 19. жовтня).

Дивить ся людя добрі, якою сиротою лишилася була Польща в літі 1920 р.!

Можна писати "по возможности", пане редакторе, але можна також вернути назад до того самого літа 1920 року і заглянути до "Укр. Голосу".

І от заглянувши до "Укр. Голосу" з 11. серпня 1920 року, читаємо там на першій сторони в доносеню з Лондону слідує:

"Прем'єр (Лойд Джордж) сказав, що большевицькі зломали слово беззастаними походами на Польщу. На борзі розпоряджено приготувати йти з поміччю Польщі. Розпоряджено повідомити Росію, що поміч всякого рода Польща доти буде діставати, доки большевики не заключать з Польщею справедливо-го мира".

Бачите, пане редакторе, що після вашого власного органу виходить, що Польща в літі 1920 р. не була "опущена цілм вже світом". Значить даремно ви тає "дипломатично" проливаєте тепер з своєї сльози.

Ах, яка большевицька Росія щаслива! Послухайте, яких оборонців вона мала:

"Правительством Злучених Держав на перекір твердження "Українських Робітничих Вістей", виступило проти Польщі з публічною заявою, в якій сказано Польщі: "Руки прочь від Росії!"

Крутарський протасток з "Укр. Голосу".

— А знова в "Укр. Голосі" з 27. жовтня 1920 р. читаємо:

"КОНСТАНТИНОПЛЬ, 18. жовтня. — Американський Червоний Хрест вислав Врангелю всякого матеріалу вартости 2,000,000 дол. Крім сього йому посилаєть ся тижнево 500,000 тон всяких матеріалів з того самого жерела".

Значить, правительством Злучених Держав стояло за Росією! А якже се погодити з тою новинкою, що ми висше навели з "Укр. Голосу" про таку величезну поміч Америк. Чер. Хреста Врангелю?

Або як погодити той кийч американського правительства з доносеннями буржуазних газет про те, що ескадра літаків Костюшка, яка бомбардувала в 1920 році Київ і частину котрої зловили пійніше большевики коло Житомира, була сформована в Америці і находила ся під командою американських офіційерів?

Як видно, то вас, пане редакторе, мало еше били в "громадянську" на те, щоби в так підлий спосіб дурити своїх читачів. Ідтьте, нехай еше бють, бо сповнива каже, що за одного битого — двоєх не битих дають.

З доносень вашої власної газети виходить, що Польща зовсім не була такою сиротою в літі 1920 р., якою ви стараєтесь її представити своїм читачам.

А коли "Укр. Роб. Вісти" подали за буржуазною пресою в новинці зі Спа заяву Лойд Джорджа і Мілерана, що вони "не будуть більше помагати Польщі, то тим самим підчеркнули брехливу гру буржуазних дипломатів, які говорять одно, а роблять друге. Бо "Укр. Роб. Вісти" в кожній своїй статі тоді писали, які держави помагали Польщі, без ріжниць того, що для ока говорили прем'єри тих держав.

"Українські Робітничі Вісти" халпять ся помелічними статтями Галичан з нагоди "Деклярації Української Дипломатичної Мисії в Річи Посполитій Польщі до Високого Уряду Річи Посполитой Польської з дня 2. грудня 1919 р." — каже "Укр. Голос" — "та мимомої "Умови між Польщею і Україною з 22. цвітня 1920 р."

Радий був би і "Укр. Голос" вхопитись "помелічними статтями", щоби показати "Укр. Роб. Вісти" "кузькину мать" та біда в тім, що таких статей не може знайти і тому чилпять ся новинки. Дивно нам, що редактор "Укр. Гол." називає тепер

"Умову між Польщею і Україною" (читай, Петлюрою) — мимомою. А от коли "Укр. Голос" з 20. жовтня 1920 р. містив статю М. Грушевського (не Галичанина!) п. н. "Ліквідація Комітету Незалежної України", в якій якраз говориться про угоду Петлюри з Польщею, то тоді ся "Умова" не була для "Укр. Голосу" мимомою.

Там Грушевський таке говорить про ту мимому "Умову" Петлюри з Польщею.

"Директорія Укр. Нар. Республіки вже в маю 1919 р. рядом деклараций дала свою згоду на анексію Галичини Польщі, Буковини і Бесарабії Румунії. Потім прийшла варшавська декларация 2—XII. про далеко ідучі уступки Польщі, і тісний союз з нею, завершений угодою 22. цвітня..."

Таке містив "Укр. Голос" з 20. жовтня 1920 р. і ні слова не сказав тоді, що ся "Умова" мимомою. А зрештою, може редакторів "Укр. Голосу" тоді здавало ся, що ся "Умова" не була мимомою, а нині?...

Нині відповідь на се питає від редактора "Укр. Голосу" можете дістати двоєка: або йому тоді здавало ся, або — "ой я вчера пина була і з ким спала, вже й забула".

Та чи тільки про одно забуває редактор "Укр. Голосу". Осип Мегас, бувший делегат до Парижа, еше 21. вересня зробив кілька закидів "Укр. Голосу", а він і до сеї пори не відповів. А закиди сі слідуєчі:

1) Чому "Укр. Голос", як орган Укр. Гор. Комітету, не оголосив ні політичного ні фінансового звіту, який здав Мегас зі своєї діяльности в Європі? Адже тим людям, що жертвували на делегацію гроші, цікаво було-б знати, що за їх гроші зроблено і куди їх гроші пішли.

2) Чому "Укр. Голос" не хотів друкувати матеріалів до "Трагедії Галицької України", які також йому був передав Мегас?

3) Чому "Укр. Голос", як орган Укр. Гор. Ком. не дав звіту з тих 800 доларів, що екс-посол Ферлей взяв з комітету — ніби на роздобує паспортів в Оттаві?

Ті гроші також жертвували люди і О. Мегас, уважаючи і себе відповідальним за них переліжувачами, зробив "Укр. Голосу" публічний вапит. Тим часом мовчить Укр. Гор. Комітет, мовчить "Укр. Голос", мовчить і екс-посол.

Почекаємо і ми трішки, до "шість тижнів", а тоді еше запитаємо, бо сі панове... теє то, як його... забувають... і баста!

При Укр. Роб. Домі в Вінніпегу вечерами устроюють товариші дебати та дискусії. Сходять ся і заставляють один другого говорити на якубудь тему. Прочитав "якусь книжку чи брошурку, прийді і розкажи другим, як ти її зрозумів, перекажи її своїми словами, кажуть товариші один до другого.

Одного вечера говорять один з товаришів про революційну і контрреволюційну на Україні. Говорить перший раз, трохи несміливо, а тут стоять кругом і тільки чекають нагоди, як би то його на чомусь "заплати". По скінченю його бесіди, один зі слухачів, який конче хотів "доїхати", дає запит:

"Чому Петлюра не зміг збудувати власної держави" і утік з нею до Тарнова?"

Бесідник шось трохи помияв ся, подумав, а відтак заговорив:

"Я вам дам такий примір, — каже він: — Ви знаєте, що підчас генерального страйку в Вінніпегу страйкувала також і міська поліція. Щоби втримати в місті "порядок", "Committee of One Thousand", в якій не бракувало і "наших дипломатів", настановив спеціальну поліцію з числа "вольного шатаючих ся". Один з таких "шатаючих", вартуючи в порученій йому часті міста, найшов здохлого коня, що лежав на Беннеттайн вулиці, недалеко Мейн вулиці. Покрутив ся він

коло того коня, подумав шось, дальше бере його за вуха і тягне. Находить знакомий того "поліційнта" і питає, куди він тягне здохлого коня. А той відповідає:

— Кий здох на Беннеттайн вулиці і я маю написати про се репорт. Але я не знаю, як "спелувати" назву вулиці Беннеттайн і тому тягну його на ріг Мейн вулиці, бо я знаю, як Мейн "спелувати".

Ото-ж бачите: той чоловік був малограмотний і став поліцеєм принадково, не знав, як "спелувати" назву вулиці, на котрій здох кий, і тому тягнув його за вухо на ту вулицю, яку він знав, як "спелувати".

Так само і з Петлюрою. Отаманом його зробили припадково і на "державнім будівничтві" він ні чорта не розумів ся. Що-ж було робити? Спакував свою "У.Н.Р." в особи "міністрів", отаманів та урядовців на колеса і поснув з нею до Тарнова, щоби Пласудський навчив його, як "будувати власну державу". Мусій.

РАДЯНСЬКА КІРГІЗІЯ.

Край і населене.

На простір Кіргізька Республіка посідає велику територію: від Каспія та р. Уралу по р. Іртиш, і від Сибірської залізничі до самого серця Азії. До республіки належать: Семипалатинська, Акмолинська, Тургайська, Букейська, частина Уральської області, частина Оренбурської губ., Адаїнський повіт Закаспійської області, а в недалекій будучині увидуть сирдаринські та семиречинські Кіргізі. На загальнокіргізькому з'їзді Туркестанського краю, скликаному туркестанським правительством, ухвалено постанову про прилучене до Кіргізької республіки і справа находить ся тепер у періоді технічного полагожденя.

Під сей час колишні губернські та зручні правлія діяють ся на нові адміністративні одиниці: утворено Кустанайську губернію, а повіта Іргізького та Тургайського — Тургайського, із Актюбінського, Тимирського та Адаїнського — Актюбінського. В нових губерніях налажуєть ся адміністрація, а подкуди вже іде я праця. У близькій будучині переведеть ся реорганізація в Акмолинській та Семипалатинській областях.

Становище кіргізького народу тепер дуже тяжке. Відход побитих колчаківських військ в 1919 році привів кіргізький край до руїни і страшної пошести тифу, від якої Кіргізі вмирали тисячами.

Фактично під совітською владою кіргізькі маси загально находять ся з кінця 1919 р., а подкуди з 1920. Відношене їх до совітської влади безсумнівно доброзичливе.

Красін оглядав в Гамбургу локотини для Совітської Росії.

Дня 25. вересня Красін виїхав з Берліна до Гамбурга де він оглядав новий готовий для висилки транспорт локотин для Совітської Росії, а також мав ряд нарад з директорами Гамбурзько-Американської Лінії.

Доносять, що Красін пробує прихилити декотрі німецькі транспортні підприємства до продажі совітській власті часті шерів, для того, щоби совітська власть осягнула, таким робом, вплив в тих підприємствах. З другої сторони Красін добиваєть ся організування транспортного товариства, в котрім на половини основан взяло-б участь совітське правительство і німецькі капіталісти.

Дня 28. вересня Красін вернув до Берліна. Тут він остало до приїзду нового совітського представника до Німеччини Крестінського.

Українська дипломатична місія в Польщі.

Дипломатична місія Радянської України приїхала до Рівна, звідки спеціальним поїздом відїжджає до Варшави.

КОМУНІСТИЧНИЙ РУХ В ДАЇНІ.

(Кореспонденція до "Укр. Роб. Вістня")

Даїня належить до числа великих європейських країн. Вона лежить на островах і півострові Ютландії, оточена з усіх боків морями Північним і Балтійським, крім малої частини Скандинавії. Так само й мовою і звичаями Даїня мало в чім відрізняється від скандинавського півострова. Число населення в 1916 р. виносило 2.940.979, яке жило на просторі 15.582 кв. миль. Найбільше місце, де купувалися пролетаріат, се столиця країни — Копенгага з населенням в 605.777 осіб.

Промисловість переважно сільсько-господарського характеру, селянство має дрібні клаткі землі, за яку платять досмертну аренду.

Робітництво становить біля третини людності, самих робітників без родин є 346.000, з котрих фахових робітників — 229.000. Фабрик усіх і майстерень є 82.442, з котрих 15.400 користалися з механічної сили. В Копенгазі є 15 рафінарних горничанських фабрик, а всього разом є 22. Цукроварень є 9, які виробляють 111.300 тон буракового цукру. В Даїні много рибалок: 17.860 осіб, а риболовна флотія складається з 16.647 човнів.

В країні немає свого вугля, ні заліза. Даїня довозить се з закордоном, а сама натомість вивозить здебільшого споживчі продукти. В 1916 р. вивезено споживчих сільсько-господарських продуктів на 1.085.981 корон, а цілий вивіз був на 1.308.888 даїнських корон. Отже Даїня — країна переважно сільсько-господарська.

Соціал-демократична партія, як се скрізь бувало, перенята духом опортунізму, приймає за прімірнісіньку угодову політику з буржуазією і не допускає навіть думки про насильне захоплення політичної влади. Отже пролетарська революція для с.д., се річ зовсім зайва і непотрібна. До соціалізму повинно прийти шляхом еволюції і повільних змін громадського, політичного і економічного життя через парламент віддані закони. Ось чому соціал-демократи є типові парламентаристи, бо парламент і виборча скринка аніжались у них едвною зброєю для досягнення соціалізму. Вони ціпляють ся за професійні спілки і мають під своєю командою професійний рух, але і тут вони надають йому характер чисто економічного, дрібязкового руху, без ширших краєвидів політичної боротьби. Як опозиція до сїєї соціал-демократії, яка тільки тому не називається шайдеманівською, що Даїня не брала участі в війні, powstała ліва група, яка на кождою опортуністичну угодову точку с.д. вставляє свою революційну програму. В серпні місяці 1919 р. даїнські с.д. брали участь у Люцерській Конференції, але тільки місяць два опісля від с.д. відокремилась ліва елементи, головую з с.д. молодечих організацій, і заснували в листопаді 1919 р. "Ліву Соціалістичну Партію Даїні".

Як бачимо, се було саме пів року піся відбуття Першого Конгресу Комуністичного Ітернаціоналу.

Се засноване Лівой Соціалістичної Партії відбуло ся на зїзді, на який прибуло 55 делегатів від 23 різних міст. Се була вся опозиція в с.д. Сей розкол і прилучене до Комуністичного Ітернаціоналу мали велике значення для цілого комуністичного руху в Даїні і вони становлять найвидатіший факт робітничого життя тої малескої країни.

Одначе треба зауважити, що се не був перший прояв комуністичного руху в Даїні, бо ще перед тим Данська Соціалістична Робітничая Партія приступила вже до Комуністичного Ітернаціоналу. Не

ся листопадового зїзду як Данська Соціалістична Робітничая Партія, так і "Данська Незалежна Соціал-Демократична Партія" злилися з Лівой Соціалістичною Партією і тим робом було створено одну малу, але досить міцну комуністичну групу, яка потім у червні 1920 р. брала участь в Другому Конгресі Комуністичного Ітернаціоналу.

Ціла зима 1919—1920 рр. проминула в організаційній праці, котра завершилась скликанням чергового Першого Конгресу Л. С. П. Д. 1. марта 1920 р. На тому конгресі сила партії найкраще схарактеризувалась істнованем 36 відділів, з котрих 6 були в Копенгазі. Підчас перебування до парламенту Л. С. П. Д. виставила свої окремі лісти і пішла на вибори з програмою радянської республіки. На виборах не вибрала ні одного посла, але агітація мала успіх, і після сього почато вже видаване щоденної газети "Arbeider", яка виходила від 1. грудня до 10. цвітня тижневою.

20-го цвітня підчас виборів до другої палати діви здобули 4.000 голосів, але на таку країну та в такий час се уявляє крок вперед, особливо коли взяти під увагу, що виборче право мають тільки громадяни в віці 29 років.

В середині літа 1920 р. партія мала 41 відділів, до котрих потім прилучились еще 4 відділи з Шлезвігу, котрий, як відомо, перейшов від Німеччини до Даїні, згідно з постановами версальського мирного договору. Найвидатішою постановою в Л. С. П. Д. є Християнське.

По Другому Конгресі.

Другий Конгрес Комуністичного Ітернаціоналу виробив 21 точку вступу. Ліва Соціалістична Партія Даїні брала участь в самому конгресі, отже взяла на себе певні зобовязання щодо переведення в життя вище згаданих умов. Се завдане вимагало насамперед пропаганди серед партії для притягнення опінії всіх її членів і для прихилень думки товаришів.

В той час по цілому світі серед усіх соціалістичних партій вела ся боротьба за ті 21 точку умов. Те був організаційний момент. В Даїні, як і в багатьох інших країнах, се питання було розв'язано в комуністичному і революційному дусі. 7-го листопада відбув ся Надзвичайний Зїзд Партії, який одногласно ухвалив прийняти всі точки умов вступу до Комуністичного Ітернаціоналу. Назва партії була також змінена, як сего вимагав Комуністичний Ітернаціонал, імено вона назвала ся: Комуністична Партія Даїні.

Шість місяців пізніше відїзду ся ще один черговий зїзд партії, на якому цілу програму було переглядено, переоцінено і внесено деякі зміни в дусі комунізму. Назву "Лівих Соціалістів" було скасовано раз на завжди.

Цілий час між Другим і Третім Конгресом Комуністичного Ітернаціоналу діяльність партії майже не виходила поза межі самої партії та її реорганізованя. Треба було прочистити світогляд, висунути всі ріжні між Другим і Третім Ітернаціоналом і зміцнити цілу організацію єдиною всепроникливою думкою, єдиною тактикою.

Розуміють ся, через се саме і зовнішня діяльність і пропаганда партії не посунались дуже наперед. Число організованого членства не переходило цифри 2.500, а число груп зросло з 33 до 41, не числячи 4 відділів зі Шлезвігу.

Тимчасом в 1920 р. загальна промислова криза захопила також і Даїню. Понад 80.000 робітників лишилось без праці, а в 1921 р. в маю се число зменшилось тільки до 60.000. Хазяї почали наступ на цілому фронті і стади знижувати заробітну платню на 20%. Комуністи повели тоді агітацію за задержане старої платні шляхом страйків. Але через

опортунізм і зрадницьке поведене соціал-демократів справу було зївано і хазяї діняли свого. В середині літа 1921 р. сільсько-господарське робітництво застрйкувало також за вдержане платні на старій скалі.

Разом з тим комуністи повели роботу серед безробітних і заснували "Організацію Безробітних". Плянний генеральний страйк не вдав ся тільки через саботажну акцію соціал-демократів, які керували професійними спілками і зїрвали боротьбу, не вважаючи на те, що широкі маси робітництва були настроєні за страйком проти знижень заробітної платні.

Комуністична Федерация.

Комуністична Партія Даїні протягом своєї діяльності мусіла брати участь в певних політичних подіях, хоч безпосередних практичних наслідків вони не могли дати, крім звичайного поширення революційних ідей.

В червні 1920 р. партія взяла участь у виборах і дістала 2.439 голосів. В вересні 1920 р. відбули ся нові загальні вибори, які дали партії вже 5.160 голосів. Се вже великий успіх, коли приняти на увагу місцеві обставини і вік виборців (29 р.) та молодість організації. Не треба забувати, що Даїня живе в умовах, які дуже сприяли закріпленню соціал-реформізму, і даїнський шайдеманізм не мав нагоди буйно проявитись лише тому, що Даїня не брала участі у війні.

Проте в марті 1921 р. партія не брала участі в громадських виборах з причини браку грошей, крім деяких локальних груп, які потрадили виставити своїх кандидатів. Сї місцеві вибори дали наслідки, які пророкують партії подвоєне числа комуністичних голосів на майбутніх парламентарних виборах. Комуністи денед переїхали до громадських рад на літї загально-робітничих кандидатів.

Протягом минулого року і з початком 1921 р. К. П. Д. почала вести переговори з опозицією в спілках. Та опозиція була недоволена політикою чистого економізму і провідником соціал-патріотів. Не важко звідомити, що як і в професійному русі цілої Європи, так і в Даїні всяка опозиція має характер анти-парламентаризму і тому мусить наближатись до того, що ми звичайно зємо синдикалізмом. Дійсно, ці революційний духом переняті робітники були синдикалістами. Але з бігом часу вони переходили на точку погляду комунізму. Такий чином повстало питання про утворенне разом з ними одної спільної організації або вступлення їх до Комуністичної Партії Даїні. Почали ся переговори, які з ухвали і за піддержанем виконавчого комітету І. Ітернаціоналу екінчили ся утвореннем нової спільної організації під назвою "Комуністична Федерация Даїні". В рамках сїєї федерации обидві течії мають право вести сво автономну працю, але такий уклад має лише тимчасовий характер і з бігом часу має зникнути. Комуністична Партія має ужити всіх заходів, щоб ся федерация двох організацій — політичної і промислової — перетворилась в одну партію з чисто комуністичною програмою.

До утвореня "Комуністичної Федерации" партія мала свій орган "Arbeider". Було видруковано також програму "Лівих Соціалістів" та памфлет "Соціал-Демократія і Загальний Страйк". Синдикалістична опозиція видавала свій орган "Solidaritet". Але з того моменту, коли дві організації об'єднали ся в "Комуністичну Федерацию Даїні", постановлено видавати один спільний орган під назвою "Arbeider Bladet" ("Робітничая Газета"), якого перше число вийшло 20. мая 1921 р. Сей орган почав виходити не тижневою, як виходили обидва попередні органи, але щоденно.

Таким робом комуністичний рух в Даїні почав ся в нутрі Соціал-Демократичної

Партії утворенем "лівого крила", яке потім утворило "Ліву Соціалістичну Партію" (листопад 1919 р.). Другим вищим шаблем руху був момент перетвореня "Лівой Соціалістичної Партії Даїні" в "Комуністичну Партію Даїні" 7-го листопада 1920 р. Третій етап, се той, коли Комуністична Партія Даїні в маю 1921 р. вступила в федерацию з синдикалістично-революційною лівою частинною професійних спілок під назвою "Комуністична Федерация Даїні", на правах певної автономії.

Теперішній і будучий напрям розвитку комуністичного руху в Даїні обіймає завдання ціляного об'єднаня синдикалістів в одну партію і захоплення в свої ряди всего робітництва Даїні.

Новий курс господарчої політики совітської Росії.

Одно з чисел московської "Правди" присвячене ціле виданню литан, зв'язаних з новим курсом господарчої політики Совітської Росії. В заяві від редакції в кількох словах помічена вся програма сего курсу. Читаємо:

"Для відбудованя великої промисловости треба здержати за всяку ціну додаткову кількість продуктів. Без нього ми не відбудуємо, не направили нашої пролетарської кріпости. Збільшити кількість продуктів за всяку ціну — ось наш кляч.

Тому ми піддержуємо селянські господарства. Тому ми помагаємо дрібному промислові. Тому ми йдемо на уступки арендаторам і концесіонерам.

А самі при помочі додаткового одержуваного від них продукту успішно переводимо в боеве потягиде нашу дитину — велику промисловість. Робітник, який більше працює, більше одержує і лише справжній пролетарій видивляють нашу промисловість".

Ті думки порушує в довільній статі Н. Бухарін, який кілька разів підкреслює, що збільшене кількості продуктів за всяку ціну і ріжними способами — се головний закон сучасного економічного моменту. Зайве одначе говорити, що збільшене кількості продуктів не може і не повинно йти на рахунок соціального і економічного поневолення робітничої класи. Виводячи момент індивідуального і громадського заінтересованя робітників в продукції, намагачи ся таким шляхом піднести індивідуальну відповідальність, ініціативу і інтензивність праці, радянський уряд лишає в силі всі закони охорони праці, які повинні охоронити жите і здоров'я робітників. Згадуючи потім про державний капіталізм, Бухарін помічає, що "при нашому державному капіталізмі додаткова цінність роздвоюється на дві часті: одна йде, як дохід у кишеню капіталістів, друга приймає форми арендної платні і йде на державу, се є переходить в руки пролетаріату".

Питанню про аренду або про концесії присвячена статя голови народного господарства П. Богданова. Він каже, що передача в аренду великих підприємств дозволена тільки по точній застанові, коли держава абсолютно не буде в стані піддержати ті підприємства, а арендатор для підняття сего підприємства прирідати великий капітал.

Всі разом вони погоджують ся, що велика промисловість повинна лишити ся в руках держави і піддагатися ся в аренду тільки у виняткових випадках.

Цікаві змїтки А. Красіна про зовнішню торговлю і політику Совітської Росії. Красіна категорично заявляє ся проти знісненя монополію зовнішньої торговлі. "Під ніякими умовами, при жадних обставинах, каже він, совітська влада не повинна випускати зі

своїх рук контролі над ціною зовнішньої торговлі, бо свобода сїєї торговлі означала би повне зніснене краю, а також пропав цілого совітського фронту і кінець диктатури робітників і селян". Красіна пропонує, "щоб всі більші приватні підприємства, які будуть працювати на арендах або концесійних підставах, мали своїх окремих представників при згаданому представництві нарбандного комісаріату зовнішньої торговлі за кордоном. Він думає, що тим способом обезпечується краще всего інтереси покуців за границею. Одначе більшість концесіонерів захоче мабути вигорувати собі право свободної торговлі за закордоном. Крім сего Красіна заявляє, що приготувалась ся окремих декретів відносно премійованя збіркі сирівців.

Красіна торкається також питання про позичку від Совітської Росії. Він впевнено, що в недалекий будущинї бесіда піде не тільки про товарну позичку, але і грошеву.

Новий курс аграрної політики рисує В. Куряев в "Правді". Конституційний факт, що "селянство зараз буквально ревуть ся до землі, що бачимо на зростаючому числі земельних процесів", він каже, що політику обовязкового посівного плану треба замінити політикою договорів, яка дає селянству більшу свободу самодільности і роботи. А тому, щоб впливати в бажаному дусі на розвиток сільських господарств, необхідно розвивати і укріпляти сільсько-господарчу корпорацію.

СВІТОВА КРИЗА.

На цілому світі є тепер страшна криза господарського життя. Господарські відносини у всіх краях привели населене над беріг пропасти. Зніснене різництво, в руїну попала торговля, яку замінено паскарством, підупало ремесло, зніснено промисл. Наслідком сього страшна нужда населеня, голод, доріжжя, безробітє, словом — парализь всего економічного життя.

З усіх усюдів доходить тривожні вісти про важку кризу великого промислу, про міліони безробітних.

Доносить про сю кризу з Англії, найстаршої промислової країни світа. Там замикається ся підприємства, скорочується ся праця, а робітників викидають ся на вулицю.

Такі самі вісти приходять з Франції. Там теж є застій економічного життя, спараліжовано головню плавбу на морі, наслідком чого маси моряків опинили ся без праці.

В Швеції теж не краще. І там наслідком економічної кризи є зменшене продукції та викладане з праці робітників.

В Голандії те саме. Висока та дорога ці валюта унеможливила всяку конкуренцію з німецькими, австрійськими і бельгійськими виробами. Наслідком сього вся торговля мусіла припинити ся, а в слід за тим приїшла криза промислу та безробітє.

В Бельгії важко даєть ся відчувати кризу та застій в промислі та фабриці шкляних виробів, те саме в металургічному промислі, який теж не може видержати конкуренції з місцевими та французькими виробами. Всі фабрики заліза і сталі стоять в Бельгії на передодні замкненя. Робітники борють ся всіми силами проти обнижуваня платні. Найліпші укваліфіковані робітники металургічного промислу емігрують з Бельгії до північної Франції.

З Чехословаччини доносять ся, що фабрика Рінггофера зменшила працю, а опісля виповіла працю 500 робітникам. Колись роблено там багато замовлень на нові вагони, тепер се устало. Криза є теж в острівському ревірі на Мораві, в Вітковіцях, в Кладні і т. д. В Кладні зменшено число робітників у фабриці заліза з 6000 на 4000, в другій фабриці видано на "2 місяці" 3200 робітників, в третій 700 робітників і т. д.

Про кризу в Польщі нема що й згадувати. Тут безробітні цілі маси, сотки тисяч.

Не кращі відносини є теж і в Америці, яка досі стояла на першому місці та все видержувала конкуренцію на світовому ринку. Американські газети доносять, що в фабриках самого Нью Йорку є 864.000 безробітних, в Чикаго 10.000, в Пенсильвенії 300.000, в Індіані 250.000, в Огайо 210.000, в Вірджинії 50.000 безробітних. Після урядових обчислень самого американського уряду є в самих тільки Зауцених Державах Північної Америки 5.735.000 безробітних, а число їх беззастанно зростає. Уряд сим всім не багато журить ся, коли один з великих державних мужів, бувший президент Тафт, на запит, як запобігти безробіттю, отверто заявив: "Бог то знає". А тимчасом безробітє в Америці зростає з дня на день. Криза економічного життя загострюється. Замовленя на американські товари зменшили ся о 50 проц. Робітники ходять уже без праці навіть по 8, 9 ба й більше місяців. Що станеть ся тепер з надходячою зимою, сим ніхто не журить ся.

Цілий капіталістичний світ переживає важку кризу своєю економічного життя, своєї господарки, способу своєї продукції. В погоні за наживою викликав капіталізм війну, знісний усе, позбавив промисла сирівців, обнизив валюту слабших економічних країн, бляюдакою унеможливив вміну товарів. А до того хаос в продукції капіталістичних країн, нагромаджене великих припасів випродукованих товарів, як се є наприклад в Америці, — все те спричинило застій промислу, кризу в продукції, викликало безробітє. Віддане всею економічного життя капіталістичному промислу, ріжним тростям та картелям, спричинило сю страшну, необчислиму в наслідках кризу та руїну. Се задуло на голодову смерть міліони робітників, їх жінок і дітей.

А серед сязудженя на голодову смерть робітників є тисячі бувших жовнів, героїв, побідників, яких буржуазні дами обсицували квітами та величали, коли вони йшли на далекі бої, і тепер за те героїство, за оборону "демократії", свободи, дістають присуд голодової смерті.

Капіталізм, що злочинно висмоктав останні житеві соки робітника, що знісний його здоров'я та сили в фабриці і на війні, викинув його тепер на вулицю та голодному і босому каже йому зимувати під голім небом, в парках, або біля лісах, на морозі і снігу.

Нагарбавши за кров та трупи пролетаріату купи золота, капіталізм не хоче тепер вже більше знати робітника. Полішив його власній його журбі.

І тепер думає робітник про свою долю, роздивляється ся докруги себе, пізнає світ та приходить до переконаня, що все те, що говорили йому партіотичні його опікуни, речники капіталу, що все се була тільки одна велика брехня. Робітник шойно тепер пізнає, що з його кривавих трудів, з праці, з героїства і посвятї скористали тільки капіталісти, що "демократія" та "свобода" закріпила тільки се краще поділ на богатих та бідних і роздумуючи над тим всім, приходить до переконаня, що одним виходом з сього страшного положеня, єдиноким ратунком перед голодовою смертю міліонів безробітних мас — се як найкороче поваленне капіталістичного ладу, зніснене сього жерела воєн, бляюдак, обнижуваня валюти, доріжжя, безробітї т. д.

Се єдиноким дорогою поправи страшного економічного положеня і на неї мусить ступити робітництво, ратууючись перед голодовою смертю.

("Вперед")

Українська Академія Наук в Києві видала "Найголовніший правила українського пролетаріату". Київ, 1921. Ст. 16, вид. 16^е. Державне видавництво.

ЗВІРСТВА ПОЛЬСЬКОЇ ЖАНДАРМЕРІІ В СЕЛІ ЖАБЮ.

Господаря Миколу Зюбука, саїного на обоє очей, арештували польські жандарми в Жабю-Саупіці за те, що в нього найшли карабін, який хтось йому саїному підкинув. Карабін польські жандарми знайшли в сїні на дворі і за те били його як зовсім невинного, се карабін. Бив його командант жандармерії Гурадь і підкомандант, якого називає не знають (буком і кулаками). Штовхали, кидали під поріг хати і ходили по ньому, сміючи ся. Коли він зїзлів, пустили його як зовсім невинного, але заказували, щоб на них не робив ніякого доносу за бійку.

Тоді арештував Гурадь і підкомандант Васия Кошелюка Маларукового зі Жабя-Саупейки за карабін, який знайшли у саїного Миколи Зюбука, кажучи, що й Кошелюка про той карабін знав. Васия Кошелюка Маларукового бив Гурадь, коло польської жандармерії в Жабю і званий його на землю. Сів на шні й бив грубою палицею (буком, на 3 см. грубий) по цілій тілі. Опісля випровадив Кошелюка на подірье і пустив на нього чотири собаки, які його кусали і шарпали; жандарму з того сміяли ся, як Кошелюка боров ся поранений і обдраний сі собаками. Опісля пустили також як невинного і грозили, щоб не робив доносів, бо його зовсім стратять.

НА ГУЦУЛЬЩИНІ.

Інтелігенція на "учот".

З наказу косівського староства взяла державна поліція на "учот" українську інтелігенцію повіту ще в цвітні сего року.

Самовільна конфіскація реписки з Чех.

При кінці лютого с. р. поголовно поліція за наказу косівського староства легальну кореспонденцію з Чех, навіть поручені листи, які перед тим переходили польську цензуру.

Поборові лісти.

З наказу евіденційного офіцера мусіли громади косівського повіту в січні с. р. представити поборові лісти у роженці в рр. 1894—1902 без ріжниць народности і віроповіданя. Гр.-кат. парохіяльні й метричальні уряди майсейово віроповіданя мусіли подати витяги з метрик.

Рознуздана дич!

Пан комісар Жабя пригадує собі шаяхотські часи: В Жабю рідить, як "szlachetnie na zagrodzie". Дня 28. серпня с. р. побідирив бартки-топірї від Гуцулів, наче яку грізну зброю. Се виходить на те саме, що зняти з комісара краватку, або з його любки капелюх. До речі сказавши, пану комісареві давно лицювало би бути який "вахмістром" і так по фізіономії — типовий поліцай, тай не від сьогодні повнять рівночасно й поліцейську службу.

Пам'ятник Шевченка в Косові.

Поставлений перед війною пам'ятник Шевченкові, незбутному геніеві і пророкови України в Косові упав жертвою варшавської руки наїздників, що немилосердно нищили всі культурні пам'ятки українського народу. Могила розсіпається, пам'ятник обдертий, полупаний, в оплаканий стані.

Конскрипційні приготування.

В Бориславі, впрочім як і на цілому нафтовому терені, Польки заховають ся коло конскрипції. Розвивають вони тепер шалену агітацію не тільки серед польських робітників, але і серед Українців. До Борислава повозили вже кільканаїзять бюрок, на яких мають застїти комісари і перереводити перепис.

3 РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОГО ЖИТЯ.

КОМПІТЕТ ПОМОЧІ ГОЛОДУЮЧИМ В ВІННІПЕГУ ЗІБРАВ ВІКЕ ПОВЕРХ \$11,000.00.

Комітет Помочі Голодуючим Повітряним в Канаді в Сов. Росії, якого головною метою є надати багаті відеї про різні місцевості і зібрати в них за короткий час своєї існуючої роботи \$11,000.00. Подробиці рахунки Комітет подасть в короткі часі в робітничих часописах.

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ СКРІЗЬ ЖЕРТВУЮТЬ ШЕДРО НА ПОМЧІ ГОЛОДУЮЧИМ.

З різних місцевостей наспівують від різних товаришів листи з подякою за допомогу в Сов. Росії. Більшість з них зібраних дотепер на товариші в наступних місцевостях: Вінніпег, Ман. — оціно \$1,200.00; Бівер Кроувер, Альта. (т.т. Шестидесяті і Неароско по \$100.00) \$200.00; Саскатун, Саск. \$500.00; Тінікс, Онт. \$510.00; Глазго, Альта. \$275.00; Колгорт, Альта. \$325.00; Нордел, Альта. \$275.00; Тренсман, Ман. \$300.00; Коанен, Альта. \$150.00; Манітоскі Парк Альта. \$150.00; Форт-Сас, Альта. \$275.00; Белло, Альта. \$325.00; Летбридж, Альта. \$125.00; Тексер, Альта. \$100.00; Форт Френсіс, Онт. \$75.00.

НА ПОМЧІ ГОЛОДУЮЧИМ В СОУТІСЬКОМ РОСІ.

Хоч робітники в Кегаган переживають тяжкий час теперішньої країни, то все-ж не забули про своїх товаришів, потерпілих від посухи в Сов. Росії. За старанням робітників, вони гуртують ся в Тов. "Самообразована" сформовано тут 4. вересня Відаля Комітету Помочі Голодуючим в Сов. Росії.

На 11. вересня скликане було масово вівне в справі несея допоміжних потерпілих від посухи в приволянських губерніях і на тім віну промовляло кілька товаришів. На доміганні декількох присутніх на віну промовляла також неслучайно прибувши зі Східної Галичини т-ка Салажко. В своїй бесіді та товаришка сказала між іншим, що селяни в Галичині знають ніяк, хто їм привіталь, з чого вони говорять про утворення польських опричників, з про рабування і пакости докорувати так званий "українською армією" говорять крадь глибоко, бо добре дава ся вона в знанні галицьким селянам. Найкраще висловлювала ся про червону армію, бо та не рабувала селян, а забирала нагарбне панам добро і роздавала бідому населенню. З плачем прощали її селяни, при відвороті, по тримісячній побуті, по нині задувають і ангельською їхньою приходою.

На тім мітингу зібрано на помч голодуючим в С. Р. \$150.00, які вислали до Екс. Ком. У.Р.Д. в Вінніпегу. Відак засновано тут спільний комітет з всіх робітничих організацій, який устроїть масовий мітинг 25. вересня, де промовлять бесідники по англійськи, українськи і по єврейськи. Жертв на тім мітингу зібрано \$250.00, так що в Кегаган робітники зібрано до тепер на помч голодуючим оціно \$400.00.

РОБІТНИКИ В ТОРОНТО НА ПОМЧ ГОЛОДУЮЧИМ.

Дня 9. жовтня відбув ся в Торонто усеїсний мітинг в справі помочі голодуючим в Сов. Росії, на котрім зібрано \$1,009.00. На мітингу говорили салдуїткі бесідники: Бобчук, Мартинович Корчак і Алмазов. Последній бесідник своєю промовою про впливане в Росії так зворушена присутніх, що многи не змогли втератися від сльоз. Жертви спалились дуже щедро, многи давали свої последние центи без жадних записок, бо товариші не впаляли заново, Треба також зазначити, що російсько-український кооперативний ресторан похвертував на цю ціль \$500.00, а російська школа жертвувала \$90.00. Росії входить до виснаженні загальної суми.

Мислені контролеоціонери агітували істна сказати, щоб робітники не впадали в нече і не давали божевільним грошам. Який вони мали успіх, про се свідчать зібрані на віну сума. Курка.

КОНЦЕРТ, ТАНШ І ЗАБАВА відбудеть ся в "Ліберті Темпл" в неслучайно ввечерю, 23. жовтня. Добрий програма, знаменита музика. Прийдіть завітати і тим поміжете великої сурми. Початок о 9 год. ввечерю. Дохід призначений для голодуючих в Сов. Росії.

ХТО І ЯК РОЗУМІЄ.

Житє вимагає, щоб людина боролась беззастанно за своє існуванє. Та не тільки хлібом одним буде житє людини. Її треба єще і духовного корму, який помагає їй в боротьбі за той кусок хліба. А для того треба освітїти знанє, також потрібно мораль. І се відноситься ся не тільки до загальної маси, але і до тих, що вже покинули високі школи і уважають себе за вчених. Бо школа єще не дає всього потрібного знаня. Школа, і то не кожда, покаже тільки шлях до знаня. Дев'ять визначні вчені люди були навіть дуже плохими учениками в школі, а визначними стали вони тому, що здобули своє знанє тяжкою і довгою позашкільною працею на просвітнім полі, пішовши в саму гущу суспільних мас.

Способ для освітїти більшого знаня для українських робітників і фермерів є — організації, а який в першій мїрї повинна вести ся просвітньо-освітельно-хазяїнська праця: спільні товариські читання робітничої наукової літератури і робітничих часописів; планово-уладженє викладав, відчитів, дебат, представств і концертів. Все се дає спромозу поширити свій світгляд, знанє, потрібне витривалості і ширій праці, а не забувати свій час надармо.

Ті, що се вже арозуміли, гуртують ся до товариств, до організацій, бо бануть там зерно, з котрого можна освітїти знанє. Та не всі ті товариства дають правдиве знанє, бо не одинакові в них зерна того знаня. Будучи одного разу на католицькій віну в католицькій домі в Едмонтоні, я почув такі дивоглядні "наукові" слова, сказані одним з алїєрів католицького товариства:

"Фабрики і фабриканти (!) продукують всякі потрібні для житя средства і беруть в сїм на себе ризик. Бо коли зародити на фармі, то і фабрика тоді не буде стояти без роботи. А між фермером а фабрикантом мисється ся робітник. Сам робітник нічим не ризикне. Він її оре, її сіє, її фабрику не будє, тому нічим не журить ся. Але за свою роботу жадє багато (чого, грошів?) — Зам. англ.). Фармери примушені платити багато, тому півнасна єїм на свої продукти, а фабрикант платить дорожче фермером, тому мусить підвищити ціни, щоб і він щось заробив, бо чєйже кождий хоче мати щось за свою роботу. Ото-ж виходить, що коли-б робітники менше жадали за свою працю, то все було-б танє і тоді не було-б такої біди."

Са промова була поміщена також в едмонтонській католицькій, дарують за слово, газеті "Новини" з 21. і 29. вересня, яку дєлєх до робітників називає "незалежною", бо в мїсті її трудно дістати, так вона "поширена".

Заходжу я часто також і до Укр. Роб. Дому в Едмонтоні, де кождий неділя ввечерю відбувають сї спільні дискусії на різні теми. Але тут я бачу велику ріжницю. Чи то на дискусії, чи на концертах та представлень тут віє здоровий пролетарський духом. Там на віну я чув такі слова бесідника:

"Капіталістичний устрій в своїй суті єсть несправедливий на вершок перше число одиниць, які мають в своїх руках контролю над величезною кількістю металю, їм котрому золото, мають контролю над фабриками, транспортанєм, і ріжними природними богатствами. Коли заїде питанє, в який спосіб ті поодинокі люди загарабли в свої руки такі величезні богатства, то капіталіст або оборонець сучасного ладу відповідає: ошадність, праця, талант дають можливість до збогаченя ся. А коли ми зазначимо до книжки "Капітал і Праця", то знаїдемо там, що воно єсть наоборот, бо власне завдяки тому, що робітники примушені робити більше годни, тобто своєю додатковою працею збогачують фабрикантів, а взагалі тих, що мають в своїх руках средства продукції."

Почувши аргументацію одних других, я єще більше арозумів, що мені, як робітнику, місце серед тих, які гуртують ся в Укр. Роб. Домі.

ТАК КАЖУТЬ "ВІШНІКО ЕДНО", А ТАМ ТО "ЦЮ ІНШЕГО".

Якийсь шанувальник той наш Іст Селкір, бо дня 2. жовтня відїїдала його польська мїс. Дуже цікаве представили нам ті впершеї гості. Вони старали ся та читаливали і підмовляли тутешніх мешканців, купувати шерю на "варшавський банк". Бєсідники говорили, що то "вїшнік едн"; Іст Селкір то і Українськ. "Я против" стє не протєстувал, але питав, який Польк і який Українськ? Єсли виста Пласуського і Петзурю, то дійсно, що то було "вїшнік едн", але виста тих панків що прийшли сюди продавати шерю на "варшавський банк" і петрушєвичських бондопродавцїв, то також було "вїшнік едн". Але українські фермери і робітники а продають шерю на "варшавський банк", то се вже "цю іншого".

Просили ті панки, щоб люди купували або хчї підписували на ті шері. А що в читальній домі не хотїли підписувати ся, то ті панки почали ходити по хатах і казати, що вони будуть купувати барабой по високої цїні і виснади до купцїв, але треба наперед купити шерю. До тих, хто віднекував ся від них, товариші що не має грошів, говорили, що се нічого, коли буде мати, то тоді дасть, а тепер їм тільки підписати ся. І так кілька українців підписались. Се не єсть вїшнік едн, а петрушєвичський бонд! Та як вїдво, то тепер жєбрати дуже в мотї. Хочє колонок платити в Роті Гаргь Hotel — продає бонди; хочє збувати "варшавський банк" — продає шерю а ти фермер і робітнику лише плати, але підписуй ся, бо вони всі жєбрати їдуть до тебе.

Товариші фермери і робітники! Не дайте ся натягати всяким дурнистам. Сї воки в овечій шкурі піділюють ся до вас то куваном барабой до інших обшаким, аби тільки виманити доларів. А коли робітничі часописи перестєрає вас перед тим пройдохами, то патріотичні газети накликають на неї в ріжні способи і лають ся звулично лайкою. Як вїдво, то і вони мають якусь кориснь з той жєбранїи, бо внакше вони не наїдали-б ся.

Час же, товариші, щоб ви не дали ся обманувати себе. Чи не досить ми вже мали досвідів? То до-їй-же будемо терпїти отих ріжних жєбраків? Пора вже не пустити їх і під двері. І то всїх: тих що кажуть "вїшнік едн" і тих, що "спасують наш народ".

Здоровля читачів. Іван Ковальський. (Вїд Редакції) — Нам дївно, що Українці в Іст Селкірї дали своєї читальні для представств "вїшнік едн" спїлєтї польськї і позваляли їм там горувати. А єще дївнїше, що найшли ся такі дурї, що підписали ся на шері.)

ДІТОЧА ШКОЛА В ТІНІКС.

Товариші в Тінікс повідомляють нас, що у них при відїїлі У.Р.Д. засновано Робітничу Дїточу Школу, до якої вчєрає поверх 35 дїтїв. Учителєво в сїй школі т. Т. Гак. Рївною тїмськи товариші зїбрали на помч голодуючим в Сов. Росії \$500 і продовжають далєше працювати для сїї справи.

БУЧА ЧОРНОЇ СОТНИ НА КОНЦЕРТІ В ЧЕСТЬ Т. ШЕВЧЕНКА.

Пана, забрантована і страшища всякий вплив між робітниками петларієвська брґатя в Вєст Форт Вїліям, доходить до дїкостї. Сему може послужити салдуїткий факт. В неслучайно, 16. жовтня товариство Запорозька Сїч в Вєст Фортї устроїло величавий концерт в чєсть шістдесятї роковин смертї поета Т. Шевченка. Концерт під проводом дєрєганта Он. Луїшинного перєшво велїчаво. Сала Нар. Дому була переповнена по берєги. Коли на закїнченє концерту хор відспївав "Інтернаціонал", який публіка вислухала стовчї, петларієвська брґатя під проводом Брієнського почала бучу, чому концерт не закїнченє "Шє не вєрєра", а "Інтернаціонал". Оскільки тепер вїдомо, ся авантура була уладявана три дїя перед концертом, коли повїзали афіши з програмою на публічних мїсцях. Брієнський, як говорять, ті що бачили, під час відїїти бїгав докола сал Нар. Дому і рекрєтував чорну раду. Зїбравши шайку шифартованих агєнтїв, бизнесменів і інших інвалїдів з укр. "Черногого Хрєста" та Гор. Ком., котрі були під впливом самогонки і порадившись з ними на роб Нар. Дому, увїв їх до сал і почав чєкати нагоди, щоб підїтти бучу. До помочі за-просив собі також прибувцїв содал з Едмонтону вїдомого петларієвського парубчєка, капєлана Юрка Татарова. Коли хор відспївав "Інтернаціонал" і публіка почала розходитися, як нараз один темний задрєний зємлячок дав з дєверї сигнал до спїлу. Чтї у хвїлю, зїбрана в залїмї кутї лїва брґатя під так Татарова зєреала дїкими "голосами" "Шє не вєрєра". А по спїві Брієнський висїк на криєсо і починєє хрипло кричати ріжні брудні слова, які лїжють тільки петларієвському погромному. Все публіка, яка єще не вїспїла вїгнї, змїшалась, не знаючи що стасов, а вїдак почала поспїшно покинути салю.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "УКР. РОБ. ВІСТЕЙ"

Т. Боднарчук, Київлянд \$10.00
Г. Горняк, Вінніпег 5.00
Н. Пшак, Трейл 2.00
П. Томас, Вейн 1.00
І. Лїтвічук, Вїкс-Бєрн 1.00
Є. Шивага, Елмвуд 1.00
С. Зєрїнський, Манїту 1.00
Ф. Ковальський, Вінніпег 1.00
Ф. Ковальський, Агусвєс 1.00
А. Кривокучський, Алберт Парк 1.00

СПРОСТОВАНЕ.

В вїказї жєртї, зложєних на концерті в У.Р.Д. в Вінніпегу, 2. жовтня, подано несправильно салдуїткі назвєсєка: Д. Загарук \$5.00; а має бути Д. Загарук \$5.00; П. Пашук \$1.00, а має бути П. Павок \$1.00; і пропущєно Н. Андрєйчук \$1.00.

ЗАЯВА ВИДІЛУ У.Р.Д. В ГЕМІЛТОНІ, ОНТ.

Подємо до вїдомє а всім робітничим організаціям в Канаді і Зєвчєних Дєржавах, що наш Відїл У.Р.Д. в Гемілтоні, Онт. виключив з свого члєнствє О. Олєшчука за його контрєволюцієне ставанїє і шкідливу роботу проти нашого Відїлу У.Р.Д. і робітничого руху взагалі. Олєшчєк єсть кожда нагоду оправдєватї, але її не оправдєє ся і зїстє виключєний писєм правильного і точного розсїдєння оскаржєнь проти него.

Запам'ятаєте собі єго Олєшчука добре, щоб воно не було мїсця в жадній робітничій організації.

Зєвчєніє в Гемілтоні, Онт., (Печатка Відї.) І. Лїтвічак, сєкр.

ДЕТРОЙТ, МІШ.

Всім балажючим навчєтисє автомобільного і тракторського ремєсєла, щоб приїїти до старого краєво-мобільного групі при ОТПСР, прикладє своєї услуги. Совїтська Росїя жадє від нас, щоб до часу, коли отворять ся границї, ми бїли організованї в стройї індустріальнї групї. З великим і повнїм засадуєним гнївом нас привїтають в Росїї, єсли ми перєбуємо по кілька лїт в сїм краєво-технїкї, приїдемо до старого краєво-мобільного групи, якими бїли перє виділом.

Тєпер пора учити ся. Коли залучєть нас до нашєї герєвської рєпублїки, достачити свої квалїфікованї робітнікї — то буде заїзно учити ся!

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІ.

Т-цький, Судбури, Онт. — Ваша відповідь дописувачеві "У. Г." не було поміщена тому, що така одна відповідь з Отгави була вже поміщена в 83. числї "У. Р. В."

Е. Х-лук, Болдер, Б. К. — Ви дївуетєсь, чому "Кан. Фар.", який зєє себе "фермерською газетою", виступєє проти "фермерського" правєльствє в Онтерїо, а рєпугєє за консерватє-лібералами? Тому, що він фермерською газетою ніколи не був і не є, а служить тим хто бїтьєє дає.

І. В-нїца, Монрєал, Кєє. — Ваша долєжкє про укр. контрєволюцієнерів до друку не надаєть, сє.

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ.

В Мінеаполїс бочка мукї коштує \$7. З Мінеаполїс в Зєвчєних Дєржавах відосудити, що там в наслїдок спадку цїни на шєнєцїно, єїна на мукє спєла мїнувцїє середї до сїм доларїв за бочку, що є найвищою цїною за посїдних шїсть рокїв.

ЦІНИ ХУДОБИ.

Барабой за бучєль 70
Нова капуста 1.50
Нова морква 1.50
Нова буряк 1.50
Нова бруква 1.00
Мука: —
Мішок 98 ф. шєнєцїно 3.90
Мішок 98 ф. жїтної 4.75
Родд Олтс 80 ф. 2.50
Сїно: —
Ч. 1. за тону 24.00
Ч. 2. за тону 23.00
Зєвчєнє за тону 15.00
Солома 8.00

Добрі 4.25
Середні 3.00-3.75
Зєвчєнїє 2.50-3.00
Яєнїк на зарпї: —
Добрі 4.00-4.50
Добрі 2.75-3.75
Корєвї на зарпї: —
Добрі 3.25-3.50
Добрі 2.50-3.00
Середні 2.00-2.50
Консерва 1.00-1.75
Бугалї: —
Добрі 2.25-3.00
Зєвчєнїє 1.50-2.50
Воє: —
Добрі 4.00-4.50
Середні 3.00-3.50
Зєвчєнїє 2.00-2.50
Голївнїк: —
Добрі бичкї 4.00-4.25
Добрі 2.75-3.75
Тєлєтє: —
Добрі 5.00-6.50
Добрі 4.00-4.50
Зєвчєнїє 2.00-3.50
Вїдїї: —
Добрі 3.50-4.50
Зєвчєнїє 2.00-3.00
Добрі яєнїтє 6.00-9.00
Зєвчєнїє яєнїтє 4.00-5.00
Свїнї: —
Вїбранї 10.00-10.50
Лєгкї 10.50-10.75
Льохї 5.50-6.50

МАРІЯ ДИМТРА ПРИДУНА пошукує рїдних Микола Дмитрового Придуна, Лєсє Чєлєка і його сїна Васїля. Знакомїх: Івана і Дїмтра Члєвєка Валєсїєвих, Дїмтра Івана Члєвєка, Пєтра Дїмтрового Члєвєка, Кїрїлу Івана Гардїнєкє, Мїколу Гарїяєвогє Воєлєхє і Іванє Стефанового Сїтєнїєнє. Вєї зєвчєніє Гараїєвїє, пов. Горєдєнка, Галїчїна. Згрозїшуванїє на адрєсу: Sawa Datzenko 490 Sixth Ave., New York, N. Y. (87)

ТРЕБА українського або польського правєльствє в Онтерїо, а рєпугєє за консерватє-лібералами? Тому, що він фермерською газетою ніколи не був і не є, а служить тим хто бїтьєє дає. Прочу аголосїтєсь до: Fred Muzechen Box 219 Kamsack, Sask. (85)

ПОШУКУЮ брґату Кароля Понагапка, з сєлє Цїган, повїт Боршїв, Галїчїна. Хто знає його адрєс а-бо він єм хай напїше до: М. Pona-garko, 86 Gomey St., Winnipeg, Man., а-бо до: Wasyl Pona-garko Oak Brae, Man. (89)

ПОШУКУЮ товариша Івана Мєлєнїкє, з сєлє Бєрагї, повїт Калущї, Галїчїна. В 1920 р. жїв в Сєндїєнї, Онт. Хто бї з товаришїє знає його адрєс а-бо він єм хай напїше до: Fred Muzechen Box 219 Kamsack, Sask. (85)

ПОШУКУЮ брґату Кароля Понагапка, з сєлє Цїган, повїт Боршїв, Галїчїна. Хто знає його адрєс а-бо він єм хай напїше до: М. Pona-garko, 86 Gomey St., Winnipeg, Man., а-бо до: Wasyl Pona-garko Oak Brae, Man. (89)

ПОШУКУЮ товариша Івана Мєлєнїкє, з сєлє Бєрагї, повїт Калущї, Галїчїна. В 1920 р. жїв в Сєндїєнї, Онт. Хто бї з товаришїє знає його адрєс а-бо він єм хай напїше до: Fred Muzechen Box 219 Kamsack, Sask. (85)

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

одиноку українську робітничу газету на еміграції в Європі
"НАШУ ПРАВДУ"
орган Комунїстичної Партїї Східної Галичїни.
Виходить раз на тиждєнь.
Передплата для Амєрїкї і Канадї вноєсїть \$2.00 на рїк.
Передплату шлїть на адрєсу:
"NASZA PRAWDA",
Postfach 63, Postamt 65,
WIEN VIII, AUSTRIA.

ПРЕНУМЕРУЙТЕ СОБІ

МОЛОТ
САТИРИЧНО-ГУМОРИСТИЧНА ЧАСОПИСЬ
Передплата — \$2.00 на рїк, 10 шт. поодїнокє число.
"МОЛОТ"
414 E. 9th STR. — — — NEW YORK, N. Y.

ЗАБАВА!

Заходом Жїночїх Комїтетїв Помочї Голодуєчим в Сов. Росїї з Іст Кїлдєнан і з Вїннїпегу відбудєть ся в неслучайно, дня 23. жовтня о год. 2.30 по-пуднї в Українськїм Робітнїчїм Домї в Іст Кїлдєнан товєрїська забєва, на якї будє спїльна товєрїська вєчєра. Товєрїшкї робітнїкї можуть приносити на забєву свої жєртви в родї полєтнє, дїточїєї одєжї і т. п.

Прийодїть всї гарно забєвнїтєсь. Вступ вїльній. Добро-вїльнєя колєктє а забєви призначєна в користь голодуєчих в Сов. Росїї.
ПОШУКУЮ брґату Іванє Подборєнїєвськєго, котрий працює в околїшєх Дромгєслєр, швагєр Івана Лєвєчєка і швагєр Фєлєра Галєчєра, котрий був ієрєвїтанїєвї в Брєдїєнї, вїпущєний пїслє лїт в воєно а про котрого до сєї порї не має вїсткї. Всї три вонї з сєлє Кобноєво-лєкї, повїт Тєрєбовєла. Маю дає них важну справу з старого краю. Хто бї знав їх адрєс а-бо вони самї хай напїшуть до:
Stefan Podboraczynski 837 Manitoba Ave. Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ своєго знакомого Єлєкє Фрєдєка, з чернєвєцького повїту, Буховїна. Він має кождє сєбє 6 лїтнього хлопця і має перебуванїє в Ає-бєрґї. Хто полєсть менї його адрєсу, той дїстанє від мене нагорєду. Пошукує також Мїколу Сїлєвчуку, Романовє, з сєлє Тополїєвїтї, повїт Горєдєнка, Галїчїна. Має перебуванїє в Онтерїо. Хто бї знав їхнї адрєсї а-бо вони самї хай напїшуть до:
Nykola Piszak Box 102 Trail, B. C. (86)

ПОШУКУЮ брґату Кароля Понагапка, з сєлє Цїган, повїт Боршїв, Галїчїна. Хто знає його адрєс а-бо він єм хай напїше до: М. Pona-garko, 86 Gomey St., Winnipeg, Man., а-бо до: Wasyl Pona-garko Oak Brae, Man. (89)

ПОШУКУЮ товариша Івана Мєлєнїкє, з сєлє Бєрагї, повїт Калущї, Галїчїна. В 1920 р. жїв в Сєндїєнї, Онт. Хто бї з товаришїє знає його адрєс а-бо він єм хай напїше до: Fred Muzechen Box 219 Kamsack, Sask. (85)

ЧИТАЙТЕ!

"УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТІ" ЧИТАЙТЕ!
Повїдомляємо наших тепєрїшнїх перєдплатнїкїв, будучїх перєдплатнїкїв і чита-чїв, що перєдплата на "Укр. Щод. Вїстї" з дїєм 1-го сєрпня, 1921 р. є знизєна.
ПЕРЕДПЛАТА В ЗЛУЧЄНИХ ДЄРЖАВАХ І В КАНАДІ:
На рїк \$7.00
На 6 мїсєцїв 3.75
На 3 мїсєцї 2.00
До Європи на рїк 10.00

"Українськї Щодєнні Вїстї" — сє єдинока робітнїча часопись в Зєвчєних Дєржа-вах, яка оборонєє інтерєсї українськїх робітнїкїв на еміграції перєд нападєми у-країнськїх чорносотєнцїв і швагєрї, котрї знаходять ся в Амєрїцї і Європї.
"Українськї Щодєнні Вїстї" пїшуть про робітнїчий рух і жїтє робітнїкїв по всїх кутках свїта.
Кождїй укр. робітнїк и робітнїцїя повиннї читати "Українськї Щод. Вїстї".

Шлїть перєдплату на понїзшу адрєсу:
UKRAINIAN DAILY NEWS
502 EAST 11th STR. — — — NEW YORK, N. Y.